

Anja C. Jensens 1. maj-tale

Taler

Anja C. Jensen
Forbundsformand hos HK

Dato

1. maj 2024

Sted

Frederiksberg

Kære alle sammen – kære partifæller

Rigtig god 1. maj!

Tusind tak for, at jeg må starte dagen sammen med jer. Det betyder noget særligt.

Ikke mindst fordi, blandt venner skal man kunne tale om alt.

Og i år vil jeg gerne tale med jer om inflation.

... dog ikke om den inflation, mange oplevede så hårdt og så nært i 2022.

Hvor mælk, smør og kød pludselig kom i prisklasse: luksusvarer.

Hvor alt for meget blev alt for dyrt for helt almindelige lønninger.

Ja. Det gjorde ondt på rigtig mange dengang.

Men bare rolig - en del af de afledte effekter af den omgang, har vi klaret ved overenskomstbordene og de lokale lønforhandlinger – selv tak.

Men lad os så også lige hjælpe arbejdsgiverne med at huske det, når de spjætter og spræller over historiske lønstigninger.

For lønstigningerne er meget vel historiske – af den simple årsag, at de er konsekvensen af en historisk inflation.

Nå - men det er altså ikke vanvittigt sprudlende temaer som prisfølsomhed og nationaløkonomi, som jeg vil tale om i dag.

Jeg vil tale med jer om forelskelsen i tidsinflation. Mere præcist arbejdstidsinflation.

Påvirkningen på almindelige lønmodtagere kan godt nok ikke aflæses på prismærkerne i supermarkedet, de kan ikke ses på benzin- og dieseltavlerne på tankstationerne, og vi behøver ikke tjekke en app for at se om elpriserne flugter med en omgang vasketøj eller ej.

Nej. Det her er værre.

Konsekvenserne af lige præcis denne type inflation er potentielt langt dyrere

både menneskeligt og samfundsøkonomisk - end nogen prisstigninger er.

For den her inflation omfavner hele ideen og retorikken – hele den melodi, der hamres ud fra regeringskontorerne:

At vi alle sammen hele tiden skal arbejde mere, yde mere, træffe flere valg hurtigere og tidligere - og med færre og færre chancer for at få en chance til.

Tilsidesat bliver de manges ønsker og drømme for arbejdsliv, balance og familieliv. Men hvad er det egentlig, vi sætter i stedet?

Forstå mig ret - jeg tilslutter mig fuldstændig de solide, solidariske paroler om at gøre sin pligt og kræve sin ret – og statsministerens understregning af, at faktorernes orden her ikke er ligegyldig.

Det er jeg helt enig i.

Men hvornår blev pligt udelukkende synonymt med arbejdspligt?

Det er det jo også. Men vi er og skal være borgere i et bredere perspektiv, et mere humant og ja, også næstekærligt perspektiv.

For mig handler pligt om at 'forpligte' sig.

At passe vores uddannelse og arbejde, men også brætspillet, familien og opvasken.

At tro på fællesskabet og samfundet.

At det griber os.

At vi kan fejle uden at frygte at falde igennem.

At unge tør tage vigtige, ubevidst bevidstgørende afstikkere eller endda "forkerte" uddannelsesvalg og stadig ha' en mulighed for at finde tilbage på stien.
Også økonomisk.

At vi kan trække vejret et øjeblik i løbet af et langt arbejdsliv – eller lægge kræfterne i at få en familie til at fungere, når nu vi alle sammen også lige skal have tid til at få flere børn.

At vi kan trække os tilbage, mens der stadig er et liv at trække sig tilbage til.

Og at vi kan have tillid til, at vi kan gå på arbejde uden at gå i stykker.

Det handler om, at det her tunnelsyn på effektivitet ikke må få lov at knække

hverken den enkelte eller hele vores samfundsmodel.

Og jeg må sige, at jeg lige nu oplever - at det vi i fagbevægelsen, sammen med socialdemokratiet, har stået skulder ved skulder om, har kæmpet for i vores lange og stolte historie, det begynder at glide os lidt af hænde – og af hjerte måske endda?

8 timers arbejde, 8 timers frihed, 8 timers hvile.

Men hvornår må vi egentlig holde fri - med god samvittighed? Kun når vi sover? Og hvem må? Kun dem, der selv kan finansiere det hele? Der selv kan købe sig fri?

Og så forventes alle vi andre bare at nynne og småsynge på vej på arbejde, når vi tager en time ekstra ved ... samlebandene?

Ja – der får jeg altså efterhånden brug for hjælp til melodien, for at kunne holde marchtakten.

For venner. Vores kamp har altid jo handlet om – handler stadig om - at vi jo netop ikke bare er produktionsapparatet. Vi er ikke bare samlebandene.

Vi er mennesker. Og det betyder, at vi skal have tid og plads til at være hele mennesker.

Der SKAL være familie- og fritid. Der skal være hvile.

Mange ting i livet er ikke nulsumspil. Men det ER den tid, vi har med hinanden, med os selv.

Og den balance savner jeg oprigtig talt i de snakke,
vi har med hinanden om arbejdstid og arbejdsliv.

For selvom vi har en kernesund økonomi og et stort råderum,
så er der ligesom aldrig rigtig råd til noget mere.

Der er aldrig rigtig tid til noget mere. Til velfærd, uddannelse, sundhed. Til
trivsel, latter og kærlighed?

Og INGEN skal skamme sig over at være dem, der henter sidst

- og gudforbydedet - efter børnehaven lukker,

og det kan godt være, at det ikke er hver dag, det ligefrem er 'lystbetonet' at gå
på arbejde, men i det følger også for mig en nødvendig anerkendelse af, at
mange arbejder for at kunne holde fri.

Så lad os dog stå sammen om at forbedre timerne på arbejdet fremfor at

forlænge dem.

Og det kan godt være, at russerne stadig står ved samlebåndene, når mange af os andre er stemplet ud, men er det virkelig et eksempel til sammenligning og efterlevelse?

Skal vi acceptere stempelure, flere arbejdstimer, en helligdag hist og her, og borgerlige politikeres klapjagt på dem med de længste arbejdsliv og dårligste helbred?

Nej tak.

Og jeg vil da pænt smide ind i ligningen, at hvis vi kunne lykkes som samfund med at nedbringe arbejdsrelateret stress med bare en femtedel – en femtedel! - så vil arbejdsudbuddet vokse med over 11.000 fuldtidspersoner.

Som det er nu koster arbejdsrelateret stress os 55 mia. i velstandstab om året.

Derfor betyder det også noget, hvilket samfund vi ønsker os.

Hvad vi forpligter hinanden på. Hvem vi forpligter på det. Hvilke melodier, vi nynner – og marcherer til.

Og i dag er det denne sang, jeg hører. Jeg tror mange af jer kender den. Men den kører lidt mere stille end den plejer:

Uret tikker

Hjertet banker

Hele verden fra forstanden

Gør dog noget

Løb for livet

Brug dog tiden

Elsk hinanden.

Rigtig god 1. maj!

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. maj-tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anja-c-jensens-1-maj-tale>